

VASÁRNAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 33. szám.

Vasárnap, augusztus 24.

A haszonbérletekről.

Irta: Jakabházy János dr.

I.

A *Vasárnap* olvasói sűrűn fordulnak a szerkesztőséghez haszonbérleti ügyekre vonatkozó kérdésekkel. Szükségesnek tartottuk tehát, hogy a haszonbérletek körül felmerülő összes kérdésekben kimerítő tájékoztatást nyújtsunk. Az alant következő cikk szerzője *Jakabházy János dr.* ügyvéd, a Magyar Gazdaszövetség ügyésze, aki a haszonbérleti ügyek egyik legalaposabb ismerője. A cikke, melyet hétről-hétre folytatólagosan közlünk, nyomatékosan felhívjuk olvasóink figyelmét.

Csonk Magyarországnak megmaradt kevés mezőgazdaságilag művelhető területe, a birtokmegoszlások aránytalansága, a földreformtörvény végrehajtása mindinkább előtérbe tolják a haszonbérletek létesítésének, fenntartásának és szabályozásának kérdését. Tagadhatatlan, hogy a földhözjutásnak egyik legelőnyösebb formája a haszonbérletek létesítése. A mai gazdasági viszonyok mellett úgy szólni egyedüli mód, hogy a gazdasági és szociális igények mindkét félre nézve kielégítően nyerjenek rendezést. Épen ezért nagy fontossággal bír az, hogy szerződőfelek a haszonbérlet lényegével, az abból származó jogokkal és kötelezettségekkel, továbbá a haszonbérleti viszonyt szabályozó újabb kormányintézkedésekkel tisztában legyenek.

Mi a haszonbérlet?

A *haszonbérleti jogviszony kétoldalú szerződés*. Szerződés létesíthető szóbelileg és írásbelileg. A szóbeli szerződés formáját semmiképpen nem lehet ajánlani, mert az ilyen szerződésekből származó jogok és kötelezettségek szükség esetén nehezen és hosszadalmasan bizonyíthatók, *csakis az írásbeli szerződés az, amely a jogokat és kötelezettségeket értelmesen szabályozza*, úgy hogy minden más idegen is, aki azt elolvassa, tudni fogja, hogy a szerződőfelek a szerződéskötéskor mit akartak. Elsősorban mindig a szerződés az irányadó a két fél közötti jogviszonyra nézve. Ha nincs szerződés vagy valamely pontra nézve nem intézkedik, akkor lép életbe a jog, amely a haszonbérleti kérdéseket általánosan szabályozza.

Haszonbérlet létesítésekor a haszonbérbeadó rendszert valamely hasznalható dolgot enged át használatra bér ellenében a bérlőnek. Hogy valamely jogot is lehet bérelni, arról most bővebben nem beszélünk. A haszonbérlet a neki átengedett gyümölcsöző dolgot, földet, rét, legelőt, szőlőt, gyümölcsöst teljes mértékben hasznélvezi az esetben, ha a kikötött haszonbért pontosan megfizeti. A haszonbérlet lehet vagy pénz, vagy pedig a haszonbérlet területnek megfelelő valamilyen meghatározott terménye. A haszonbérleti jogviszonynak rég bevett egyik formája a *feles haszonbérlet*.

Feles haszonbérlet esetén minden írásbeli szerződés nélkül is a haszonbérbeadó átengedi földjének használatát, viseli az az után járó adókat és megkapja az összes termés felét. Ezzel szemben a haszonbérlet köteles adni a vetőmagot, trágyát, köteles elvégezni az összes munkálatokat a legnagyobb gondossággal és azért megkapja az összes termés másik felét. Kukorica és egyéb kapásnövényeknél szokásos a harmados művelés.

A haszonbérbeadó kötelességei.

Az egyéb haszonbérleti szerződéseknel kötelessége a haszonbérbeadónak, hogy a bérelt területet a felek által közösen meghatározott időben és időre átengedje. Köteles odahatni, hogy a bérlő a föld használatában senki által meg ne akadályoztassék. A haszonbérbeadó sincs jogosítva a bérlőt a föld használatában bármiképpen korlátozni vagy zavarni. A szerződési időn keresztül szavatol a haszonbérbeadó haszonbérlet használatáért. *Ha a haszonbérlet ingatlan a bérlet tartama alatt gazdát cserél, a haszonbérlet feltétel nélkül fennáll, az egész szerződésidőre* az esetben, ha a haszonbérleti jog a telekkönyvbe be van kebelezve. Ha pedig ez nem történt meg, akkor igaz ugyan, hogy az új tulajdonos a haszonbérletet a gazdasági év végére felmondhatja, de a régi tulajdonos kártérítéssel tartozik a bérlőnek a szerződés időelőtti megszüntetéséért. Ha azonban a bérelt ingatlan bírói árverésen kel el, akkor a bérlő kötelessége az új tulajdonosnak a bérletet átadni. Természetesen kártérítési igényei épségbentartásával. Ez még akkor is áll, ha a szerződés be volt kebelezve, de a bekelezésnek az előnye mégis az, hogy az árverési vételár felosztása alkalmával a haszonbérlet a szerződés időelőtti megszűnésével járó kárait abban a sorrendben kapja meg, amelyben bérleti joga be lett kebelezve. Szavatol a bérbeadó azért is, hogy bérbeadott ingatlan a szerződésszerű célra alkalmas, az épületek használhatók és az esetleg átengedett élő és holt felszerelés a föld művelésére alkalmas. A haszonbérbeadó viseli az összes adókat, kivéve azt az esetet, ha a szerződésben mindennemű adók viselését a haszonbérlet magára vállalja. Ilyen kikötés esetén azonban a haszonbérbeadó személyével és minden egyéb vagyonával összefüggő közterhek nem képezik a bérlő terhet. Ilyen a vagyon- és jövedelemadó, amely a haszonbérbeadónak összes vagyona és jövedelme után vetetik ki, nem pedig csak a haszonbérbeadott ingatlan után, tehát ezt mindig a haszonbérbeadó köteles fizetni.

A haszonbérlet kötelességei.

A haszonbérlet legelső sorban köteles a haszonbérlet ügy és olyan módon megfizetni, amint abban megállapodtak. Haszonbérlet az egész bérelt terület után vagy egy összegben köteles megfizetni, vagy pedig meg lehet állapodni évenként és holdanként egy bizonyos mennyiségű pénzben vagy

terményben. A szerződészek rendszerint úgynevezett gazdasági évekre szólnak. A gazdasági év kezdődik október 1-én és végződik szeptember 30-án. A haszonbért szokásos évi, félévi vagy negyedévi előzetes részletekben megfizetni. Ha a bérfizetés ideje nincs megállapítva, úgy az utólagosan teljesítendő. Az előzetes bérfizetésnek az a hátránya lehet, hogy ha az ingatlan közben elárverezik és az más tulajdonába megy át, azt illeti meg az ingatlan haszna is. Ha pedig a bér már előre ki volt fizetve és ezalatt az idő alatt következik be az árverés, akkor a bérlő az új tulajdonosnak is meg kell hogy fizesse a haszonbért.

Kisebbségi haszonbérleteknél a bíróság rendszerint elismeri a haszonbérletnek a haszonbér leengedésére vonatkozó igényét. De csak olyan esetekben, amikor el nem hátrítható természeti csapások okozták a kárt. Ennek előfeltétele azonban az, hogy a termést lábón érje az elemi csapás. Ha osztatban vagy magtárban éri bármilyen kár is a bérlet, bérlőreengedésre sohasem tarthat igényt. Természetes, hogy ezek a szabályok csak akkor állnak fent, hogy ha a szerződésben erre névben külön kikötések nincsenek. Haszonbér biztosítására szolgál egyrészt a haszonbérbeadó által megkívánt óvadék. Az óvadékösszeg rendszerint félévi haszonbérnek megfelelő összeg szokott lenni. A haszonbérbeadónak jogában áll úgy a haszonbér iránti igényét, mint az egyéb esetleg fennálló követelését az óvadékból levonni. A bér biztosítására szolgál másrészt az a törvényes joga a haszonbérbeadónak, hogy egyévi haszonbér erejéig a bérlemény területén lévő és ott található összes ingóságokra törvényes zálogjoga van. Ez annyira erős jog, hogyha a bérelt területen idegen ingóság van, még arra is kiterjed a zálogjog. Ezeket tehát haszonbérbeadó a bérelt területen tarthatja és azok elvitelét minden törvényes eszközzel megakadályozhatja.

(Folytatjuk.)

Budapest, augusztus 23.

Kölcsönbe vett vetőmag. Egyes vármegyékben oly rosszul ütött ki a gabonatermés, hogy vetőmagra sem jut. Ahol a gazdáknak kukoricából, burgonyából vagy cukorrépából jobb a termésük, ott még csak van miből vásárolni gabonavetőmagot. Vannak azonban olyan ágrólszakadt járárok is, ahol semmiből sincs jó termés és így nincs pénz a gabonavetőmag bevásárlására. Pedig a vetőmag beszerzése sürgős. Míg szeptemberben a gazda udvarán kell lenni a vetőmagnak, különben megkésik a vetés. Rendes időben a megszorult gazdák a pénzügyi intézetekhez vagy a hitelszövetkezetekhez fordultak kölcsönért. Manapság azonban olyan drága kamatot számítanak föl a bankok a kölcsönért, hogy egy gazda se bírja azt ki. Viszont a hitelszövetkezeteknek nincs elég pénzük, amiből annyi kölcsönt adhatnak. Épp ezért a földművelésügyi miniszter sietett a gazdák segítségére. Szó szerint sietett, ami dicséretére válik, mert már két hete megállapodott a Pénzügyi Központtal, hogy az 25 milliárd koronát hocsát az inséges helyzetbe jutott szegényebb földművesgazdák rendelkezésére a hitelszövetkezetek útján a vetőmag bevásárlására. Az egyes községekbeni kölcsönkérekek vagy saját községi szövetkezetük, vagy a megyei gazdasági felügyelőség útján szerzik be a gabonavetőmagot. Nagyon ajánljuk, hogy minél jobb, lehetőleg nemesített vetőmagot vegyenek. Minél jobb a vetőmag, annál jobb lesz a jövő évi termés és annál könnyebben fizetik vissza az adósságot. Mutassuk meg, hogy a kisebb gazdaságoknak is van érdekük a vetőmag kiválasztásához.

A nyomozók és a tolokodók. Nem szoktunk pártpolitikával foglalkozni ezen a helyen. Most is mellőzzük a pártos részrehajlást. Csupán két szembetűnő körülményre hívjuk föl olvasóink figyelmét. Nagytényben Gömbös Gyula képviselőnek két nyaralóháza és pár holdas kertje van. Egyik házában lakik öreg édesanyja csönvés visszavonultságban. A képviselő három menekült német katonának adott szállást a másik nyaralóban, akik a kert művelésével foglalkoznak már hónapok óta. Nehány napja egyik liberális esti lap bömbölő betűkkel találta föl a szenzációt, hogy

nyomozói útján sikerült megállapítani, hogy Gömbös képviselő a német radikális miniszter Erzberger gyilkosait rejtegeti. Másnap már a volt szovjetlap, a Népszava is kiabált, hogy az ő nyomozók is hetek óta ilyen megfigyeléseket tettek. Harmadnap három liberális újság három nyomozót küldött ki az öreg úriasszony lakására, akihez betolakodva mindenről faggatták. Igaz, hogy az egyik német fiatalember — egyesegyedül — kiverte a három liberális magyart, akik — «szégyen a futás, de hasznos!» — csatakiáltással nehéz fájdalokkal hagyták abba a nyomozást. A rendőrség sürgős vizsgálatot indított s kitűnt, hogy a képviselő három vendégének semmi köze sincs Erzberger meggyilkolásához. A liberális lapok fölsültek s ezzel vége a szenzációnak. Kérdezzük olvasóinktól, nem különös-e az, hogy a liberális is volt kommunista lapok «nyomozókkal» dolgoztak, mikor ők kiabálnak leginkább a hatósági «nyomozók» ellen?! Nem különös az, hogy az államtól elvitatják azt a jogot, amit ők kihívóan gyakorolnak?! Hát megint lehet-e egy-két újság állam az állam helyett?! A másik különös dolog az, hogy meddig szabad még újságoknak családok hájkába betolakodni, vakmerő újságírógyerekeknek családi szentélyekbe behatolni s azok nyugalmát háborgatni?!

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Megindultak a közmunkák.

Az egyes minisztériumokban a közmunkák elrendelésére szolgáló előkészületek már megtörténtek és így a hét végén a szükségmunkák megkezdődhetnek. A kormány természetesen elsősorban az építkezés fokozását, mint a legtöbb iparágat foglalkoztató munkálatokat, akarja gyorsan keresztülvinni. Ezenkívül az útéptézési, az ármentesítő munkálatok fognak jó hatást gyakorolni a munkanélküliség csökkentésére.

A Kiszgazdapárt szeptemberi értekezletének programja.

A Kiszgazdapárt szeptember hó 30-án este 6 órakor pártértekezletet tart. Az értekezlet elős pontjaként a pártjegyzőket választják meg, utána több felszólalás és előterjesztés van a napirenden. Erdélyi Aladár a rendőrséggel kapcsolatban szólal fel. Oberhammer Antal a rokkantak ügyében tart előterjesztést, Pekár Gyula a lyoni konferenciáról tart beszámolót, Marschall Ferenc dr. a mezőgazdasági hitel kérdésében szólal fel és a nyomozó közgazdasági helyzetet teszi szóvá, Herrmann Miksa a beviteli korlátozások megszüntetéséről szóló javaslatát terjeszti elő. Végül Héjj Imre szólal fel a kormányfőtanácsosi kinevezések ügyében.

Mozgalom az új boradó módosításáért.

Héjj Imre nemzetgyűlési képviselő több társával felkereste Mayer János volt minisztert, a Kiszgazdapárt elnökét, hogy a miniszterelnöknel lépjen közbe a 14 aranyfilléres boritaladó módosítása érdekében. Mayer János tanácskozott ebben az ügyben Bethlen István gróf miniszterelnökkel és a megbeszélés eredményéről a következőket mondta:

— Jelentést tettem a miniszterelnök úrnak arról az izgalomról, amelyet a gazdák körében a tízenegy aranyfilléres boritaladó életbeléptetése okozott. Előadtam, hogy milyen nagy terhek sújtják most egyszerre a gazdátársadalmat, amelyet a népszövetségi kölcsön magyarországi jegyzése is erősen igénybevevett. Most, amikor rossz a termés — se bor, se búza — akkor a gazdák aligha lehetnek abban a helyzetben, hogy ennek a tízenegy aranyfilléres boritaladónak a terheit is elbírják.

— A miniszterelnök úr kijelentette, hogy lépéseket tesz abban az irányban, hogy a gazdátársadalom panaszai a lehetőséghez képest orvosoltassanak.

+MEZŐGAZDASÁG+

A nyers petroleum feldolgozása.

Irta: Windisch Rikárd dr., gazdasági akadémiai tanár.

A föld mélyében, különböző mélységű rétegekben található a nyersolaj, másnéven a nyers petroleum. A föld felszínére helyenkint ez néha magamagától jut, másutt meg mesterségesen ásvott vagy fúrt kutak útján. Fontosabb lelőhelyei az északamerikai Egyesült-Államok, Oroszország, Galícia, Románia; található egyéb lelőhelyeken is.

Ami a természet nyersolaj, nyers petroleum néven szolgált, az különféle gázoknak és hígabb, nemkülönböztetett sűrűbb folyadékoknak természetes elegye. Találunk a nyers petroleumban félszilárd és szilárd halmazállapotú alkotórészeket is. Ez utóbbiak gyantaszerűek (aszfalt) és földviaszszerűek (paraffin).

Mindeme a nyers petroleumfajtákban található alkotórészek szénből és hidrogénből álló vegyületek. A tudomány nevében szénhidrogéneknek hívják ezeket.

Nyaraló gyermekek foglalatosságai.

A nyers petroleum, amely a felsorolt különböző lelőhelyeken található, más és más sajátságú azért, mert a különböző lelőhelyű nyers petroleumfélések más és más mennyiségben tartalmazzák a különböző szénhidrogéneket, s ezeknek egymáshoz való aránya eltérő.

A nyers petroleum ritkán használható fel úgy, amint ez a föld felszínére kerül. Elégké kivételes esetekben tüzelésre, fűtésre használják, amihez megfelelő különleges berendezések szükségesek.

A nyers petroleum feldolgozása céljából a finomítóba kerül, ahol abból nagyon sok mindféle terméket készítenek. Az alábbiakban a nyers petroleumból előállított termékek közül csak a jobban ismerteket sorolom fel.

A nyers petroleum feldolgozása a finomítóban elég egyszerű. Elsőben frakcionáltan lepárolják és ily módon kapott egyes részleteket — frakciókat — esetleg újból frakcionálják, majd eme egyes frakciókat kémiai eljárásokkal megtisztítják.

A lepárlás vagy desztilláció ugyanaz a művelet, amelyet a pálinkák készítésénél is alkalmaznak. A kiejert gyümölcscefrében van víz és szesz, amelyek melegítve gőzzé változtathatók. Ha hideg vízzel lehűtjük eme gőzöket, ismét folyékonyra változnak és cseppfolyós vizet és szeszt adnak. Ami még a vizet és a szeszt a cefre kívül a cefrében van, az melegítés útján gőzzé nem alakítható. Ezért lehetséges desztillálás útján a vizet és a szeszt a cefre többi alkotórészeitől elkülöníteni.

A víz is, a szesz is más-más hőmérsékletnél forranak. A cefre melegítése kezdetén, de meg a forrás első idejében is, több szeszgőz megy át a szedőbe mint vizgőz, s ezért bizonyos idő eltelté után a főzőüstben már nem találunk

szeszt. Ha a szedő alá akkor teszünk más felfogó edényt amikor a cefrében foglalt szesz már teljesen átpárolgott, ez a részlet jóval több szeszt fog tartalmazni, mint amennyi az eredeti cefrében volt. Ha újból lepároljuk ezt az első részletet, úgy hogy csak a lepárlási művelet első idejében átmenő részleteket fogjuk fel, olyan erősségű pálinkát nyerünk, amely ivásra már alkalmas.

Ha lepároljuk az olyan folyadékokat, amelyekben sok, különböző forrponú alkotórész található és külön-külön gyűjtjük össze a bizonyos hőmérsékletnél átpárolgó — átdestilláló — részleteket, akkor frakcionált lepárlást végzünk s minden egyes külön-külön felfogott részlet egy-egy frakció. A nyers petroleum is ilyen, sok folyékony alkotórészből álló elegy, amely különböző alkotórészek forrasi pontja más és más. Találunk a nyers petroleumban 30—40°-nál forró alkotórészeket, de olyanokat is, amelyek 60—80—100, 120—150 stb. foknál forranak egészen 300-ig, de meg ezen is túl.

A finomítóban a nyers petroleumból rendszerint három frakciót különítenek el. A megkezdett lepárlást mindaddig folytatják, míg nem a nyers olajnak mindama alkotórészei át nem párologtak, amelyek forrasi pontja meg nem haladja a 150°-ot. Emellett első részlet frakcióbenzinféléknek nevezik. A benzinfélek ledesztillálása után párolog át a nyersolajból minden olyan alkotórész, amelyeknek forrasi pontja nagyobb 150°-nál, de alacsonyabb 300°-nál. Ez a részlet a második frakció és ez az, amely finomítva, azaz kellően szintelenítve, szagtalanítva és vízmentesítve, mint világításra szánt petroleum jut lámpáinkba. Ami ezen részlet lepárlása után párolog át, az a harmadik frakció, amelynek alkotórészei 300°-nál nagyobb forrasi ponttal bírnak. A harmadik frakció tartalmaz rendszerint közönséges hőmérsékletnél már télszilárd kenőcszerű és szilárd viasszerű alkotórészeket is, nemcsak folyékonyakból áll.

Mint hogy az első frakció, a benzinfélek, sem egynemű, hanem különböző és eltérő forrponú s alkotórészekből állanak, lehet ezt is frakcionálni és eme frakciót eltérő forrponú részletekre elkülöníteni. A benzinfélek frakcionálása alkalmával nyert alacsonyabb forrponú részleteket petroleuméter s gázolin, nagyobb forrponú alkotórész — frakciót — (90—140° közötti forrponú) benzint néven hozzák forgalomba. A kereskedelemben a benzineket különféle elnevezésekkel találjuk, autó-, motor-, folttisztító benzint. Könnyű és nehéz benzineket is hirdetnek a kereskedők. Az összes benzinek különböző, közönséges hőmérsékletnél folyékony halmazállapotú, szénhidrogének elegyei. A benzinek vonatkozásánál a könnyű, illetve nehéz jelző azok fajsúlyára vonatkozik. Előbbiek kisebb fajsúlyúak és alacsonyabb forrponúak, utóbbiak nagyobb fajsúlyúak és magasabb forrponúak.

A nyers petroleum frakcionált lepárlásánál nyert második részletet kémiai és mechanikai eljárásokkal tisztítják, finomításnak — raffinálás — is mondják e műveletet. A finomítás kénsavval történik, amelynek e célra szükséges mennyiségével jól összekeverik a második frakciót. Majd elkülönítik a leülepedett kénsavú s az általa elroncsolt termékeket. A kénsavval kezelt petroleumot szintén vízzel jól megmossák. A kénsav utolsó nyomainak eltávolítása lúggal való mosással történik. Végezetül az említett kezelésben részesült petroleumot alkalmas szűrőanyagon át is szűrjük, sőt néha újból lepárolják.

A gondosan és jól finomított étetésre, világításra szánt petroleum majdnem szintelen, avagy halványárgaszínű, kékesen fluoreszkáló, az étetés alkalmával nem füstölő gyenge, nem kellemes szagú folyadék. A lámpában fehér fénnyel szag és füst nélkül ég el. A rosszul finomított többnyire sárga vagy sárgásszínű szaga erős és kellemetlen.

A nyers petroleumból készülnek mint melléktermékek a különböző vazelin- és paraffin-félések. A kereskedelmi ú. n. ásványolajok, gépkocsiolajok szintén a nyersolajfeldolgozás melléktermékeiből állítottnak elő. A vazelint, a paraffint és az ásványi gépkocsiolajokat igen sokféle minőségben és tisztaságban gyártják.

Legjobb és legolcsóbb gazdasági és kocsizó lózszerzőmök Kurucz Mihálynál kaphatók Budapest, Rákóczi-út 34, udvarban.

Az ugarról.

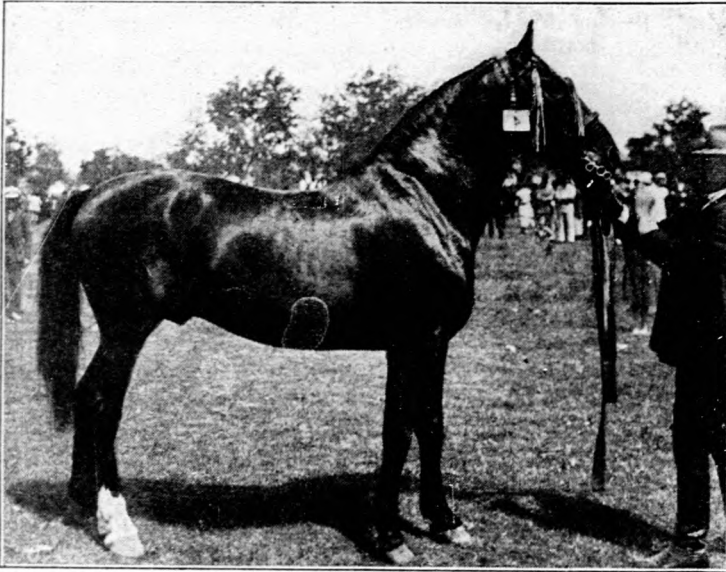
Irta: Bittera Miklós dr.

Sokszor halljuk azt, hogy: «a jó gazdának nincs ugarföldje». Ez a nézet azonban csak bizonyos fokig helytálló. Ha az «ugar» valóban «ugar» és szükség is van rá, nem lehet ellene kifogást tenni. Ha azonban «parlag» és csak szokásból tartjuk, igazán a rossz gazdálkodás jele lehet.

Ugartartásnak nevezik közönségesen azt az eljárást, ha a szántóföldet egy egész éven keresztül nem vetik be. Ez lehet «ugar», de «parlag» is. Ugar akkor, ha a pihenés ideje alatt a földet állandóan művelik (szükség szerint szántják, fogasolják, de ha egész idő alatt feljeje sem néznek, összeülledik, megkeményedik, a gyom felveri, akkor bizony csak parlag.

Beszélnék *fekete és zöld ugarról* is, ez utóbbi alatt azt értve, hogy az ugarföldet valami rövid életű, zölden lekaszálandó, rendszerint takarmánynövényvel vetik be. Nevezik ezt *félugarnak* is, de elég helytelenül, mert ebben az esetben ugarról egyáltalán nem lehet szó.

Ugar a szántóföldnek egy teljes esztendőn át — nyár-

Csődőr a mezőhegyesi tájfajtaból.

tól a következő évi őszig — való *pihentetése* szükségszerű állandó *művelés* mellett.

Az ugar *helyes műveléséhez* hozzátartozik az ezt megelőző növény betakarítása után a *tarlónak haladéktalan feltörése*. Azután valahányszor az eső összetömi, vagy a gyomok felverik, meg kell azt *fogasolni*. Az *őszi mély szántás* el ne maradjon. Kora tavasszal megint *fogas* járja és ezt a munkát annyiszor meg kell ismételni, ahányszor a talaj felületét nagy vagy sebes esők lesúlykolják, vagy a gyom hatalmascodik el rajta. Nyáron megkapja az *ugarszántást*, amelyet azután esetleg még egy *vetőszántás* is követhet, amely utóbbit esetleg csak lazítás (fogással vagy grubberrel) is helyettesítheti.

Csak az így munkált ugar fog *előjének* teljes mértékben megfelelni, fognak benne a táplálóanyagok szaporodni és a föld a gyomoktól megtisztulni.

Helyesen kezelt ugarföldben a kész és felvehető növényi *táplálóanyagok* trágyázás nélkül is *szaporodnak*. A még teljesen ki nem élt szántó talajában sok növényi táplálóanyag van akkor is, ha már a termések csökkenéséből a föld soványágára lehetne következtetni. Ennek az a magyarázata, hogy a növény e táplálóanyagokat nem bírja felvenni, azok nehezen oldhatók. Ugarolással a talajban a vegyi folyamatokat élénkítjük, mert oda levegőt, nedvességet

juttatunk és azoknak a minden szántóföldben megszámlálhatatlan mennyiségben élő, szabad szemmel nem látható lényeknek (bakteriumoknak) működésére, amelyek a táplálóanyagok átalakítását végzik, a viszonyokat kedvezővé tesszük. A táplálóanyagok összes mennyisége (a talaj gazdagsága) nem szaporodik ugyan, de gyarapszik a kész, felvehető táplálóanyag (növekszik a föld ereje).

Ez természetesen csak akkor történhet meg, ha állandó műveléssel a vegyi átalakulások zavartalan folyását biztosítjuk és a felvehetővé vált növényi *táplálóanyagokat* nemcsak művelt növény, hanem *gaz sem fogyasztja*, ha az ugar állandóan tiszta. A gyomnövények táplálóanyagszükségletét általában nem sokra becsülik és nem veszik eléggé tekintetbe. Ez azonban igen tetemes lehet, sokszor több mint némelyik művelési növényé. Hogy csak egy példát említsék, a vadrepce egyenlő súlyú szár- és levélmennyiség fejlesztéséhez több mint kétszer annyi növényi táplálóanyagot fogyaszt, mint a zab. A gyomocs ugar tehát nem pihen, táplálóanyagait a gaz csakúgy, vagy még jobban szívja, mintha rajta művelt, vetett növényt termelnénk.

Jól művelt ugaron a *gyomok fogynak*, mert a gyakori talajmunkával az időközben kikelt *gazit* mindig pusztítjuk. Ez annyira fontos, hogy a háború alatt elhanyagolt, elgazosodott földek kitisztására még az ugyancsak takarékosan gazdálkodó németek is megengedhetőnek tartják az ugarolást.

Ha mindezeket tudjuk, rögtön láthatjuk, mennyire nincs igazuk azoknak, akik *ugarlegelőről* beszélnek. Vagy «ugar» és akkor azon nincs mit legelni, vagy «legelő», akkor pedig az ugarolás céljának nem felel meg. A kizöldült ugar igen *gyenge és amellet drága legelő, noha létesítése pénzbe nem is kerül*.

Hogy ezt megérthessük, csak arra kell gondolni, hogy *mitől zöldül ki az ugar?* Az aratáskor elhullott szemekből kevés fattya gabona kél, a többi kis táplálóértékű gyom. Ez is ritka, csenevész marad, mert a nyári szárazságban, nagy hőségben nem bír fejlődni. A legelő állat alig talál rajta harapnivalót és nagy darab földet be kell barangolni, míg úgy, ahogy jóllakik. Eközben a talajt összetiporja, az olyan kemény lesz, mint a deszkapadló. Ilyen földet a levegő nem járja át, az esővizet, hővet az be nem veszi, elfolyik rajta. A nehezen felvehető táplálóanyagok oldhatóvá válása be nem következik, azt a keveset, ami mégis átalakul, a gyomok fogyasztják el. Ilyen ugarral nem értünk el semmit. Az ilyen föld uem javul, hanem romlik.

Helyesen kezelt ugar tartásával hármast értünk el: a talajban levő, nehezen hozzáférhető növényi táplálóanyagok oldhatókká válnak;

a talaj tulajdonságai (művelhetősége) megjavulnak, az omlóssá lesz, beérik;

a gyomok rajta jól irthatók.

Ebből az következik, hogy ugarba vetve minden növény buján, üdén fejlődik. Ezt az igen kedvező helyet azonban csak az igényes növények bírják kihasználni és igazán meghálálni. A régi gazdák ezért mindenkor a legbecsebb növényeiket vetették ugarba: repcét, búzát. Kétségen kívül ez mindkét növénynek legeszményibb elhelyezése a vetésforgóban és akkor, amikor a földárak olcsóbbak lévén, azok kihasználására nem kellett annyira ügyelni, megokolt is volt az ugartartás.

Napjainkban a nehéz gazdasági viszonyok lehetetlenné teszik a gazdára azt, hogy földjének nagy részén, bár egy évi termésről is lemondjon. Azért a *talajerőfenntartásra olcsóbban és amellet megfelelő* módon kell törekednie. Gondoskodni lehet arról az adott viszonyokhoz alkalmazott helyes *talajművelés* szabályainak szigorú betartásával, valamint a *kielégítő trágyázással*. Ma ezekkel törekszünk annak a célnak megvalósítására, amelyre a régiek az *ugarolással*, az pedig csak kivételképpen lesz helyénvaló.

Pulykahizlalás. A hizlalandó pulykát a többi baromfitól elkülönítve kell tartani. Különösen fontos az, hogy éjjelre levegős, de légvonalmentes és csendes ól legyen a hizlopulykák szállása. Finom hús elérésére legjobban bevált takarmányok: búzakorpa, finomra darált árpa, párolt burgonya, zab, szemes árpa, frissen örölt csontok, répa, tej stb. A pulykát hizlalás alatt is legjobb legelőre hajtani. Reggel (kihajtás előtt), délben és este (behajtás után) adjuk nekik a hizlaló takarmányt. Az angolok, a pulykahizlalás mesterei, a hizlalás első 2 hetében reggel korpa, hűsliiszt, főtt burgonya, főtt húshulladékok és örölt csontok keverékét adják nekik, majd vörösliszttel kevert répadarabokat. Azután kihajítják őket tarlólegelőre, vagy szemes eleséget szórnak nekik annyit, hogy ettől teljesen jóllakjanak. Délben felaprózott répa az eleség künn a legelőn. Este megint korpa, vörösliszt és krumpli keveréke a lágyeleségük, mely után még szemeset is kapnak. A második 2 hétben kevesebb korpát iesznek a lágyeleségbe, sőt a harmadik 2 heti periódusban a korpa egészen elmarad. A negyedik 2 hétben a reggeli takarmány finom árpadaraból vagy durva árpalisztból, fokozatosan több és több kiolvasztott juhfaggyúból áll, míg a burgonya és az örölt csontok etetését megszüntik. Délben elaprított répa és árpaliszt keveréke az eleség. Este a reggelivel azonos. Dél előtt és délután zabot hintenek eléjük. Az utolsó 2 hétben a reggeli, déli és esti eleséget durva árpaliszt adja kiolvasztott faggyúval és tejjel keverve. Reggel és este szemes takar-

feneketlen sárban fuvarozni egyaránt tudjon. Ezt a célt a nemes gróf vezérlete alatt úgy érték el, hogy — költséget nem kímélve — a legjobb csődöröket vásárolták vagy bérelték a mezőhegyesi ménesbirtok világhírű loállományából. Kancáikat a legjobb csikókból válogatták és azon csődörrel párosították, mely reményt nyújtott arra, hogy az ivadékból a kanca esetleges gyengéit is kijavítja. Hogy lovak kitartásáról és gyorsaságáról meggyőződjenek és ezt az egész ország előtt dokumentálják, néha hosszú kocsisorban felvonultak Szolnokon, Pesten át a Balatonig s innen vissza marosmenti otthonukba. Természetes, hogy a rabló románok sokat elloptak gyönyörű állományukból, mert hiszen a tolvaj mindig az aranyat keresi. De ez nem lankasztotta le a makóiak kedvét. Új erővel fogtak a munkához. Hogy már megint milyen színvonalra sikerült emelni loállományukat, annak a mellékelt képek bizonyítékai. Ugy a csődör, mint a kanca makói kiscigadának nevelése.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. *Bélyeggyűjtő vagyok. A bélyegek értékét hogyan állapítják meg és le kell-e mosni a papírról a bélyeget?* 2. *A Hangya Ipar részvényének 1923-ban mennyi az osztaléka?* 3. *Szikvizet otthon miként készíthetek?* (Sz. Géza, Pittsburgh, Pa. Nord Amerika.) — **Felelet.** 1. A bélyegárát a helyi és a világereskedelemből állapítja meg. A bélyegkatalógusban felvett értékelés a bélyegek árának egymásközi viszonyát állapítja meg. Európában az európai katalógusok árait bizonyos szorzószámmal szorozzák meg és úgy kapják a napi értéket. Az amerikai bélyegkatalógusok bizonyára a tényleges árak megfelelően értékelik a bélyegeket. Az 1900 előtt kiadott bélyegeket újabban dolláralapon árazzák, mert ez állandó alapú értékelést ad. 2. 1923-ban részvényenkint 600 korona az osztalék. Az áprilisi közgyűlés elhatározta, hogy ismét felemeli az alapítókét és előnyösen új részvényeket ad. Még nincs az alapítókfelemelés nyilvánosságra hozva, de jó, ha már most intézkedik, hogy az új részvényeket az Ön részére átvégyék. 3. Vannak házigyártásra szolgáló gépek. A szóda víz ízét tetszése szerint édesse, savanyú, sóssá teheti és íze nézve a szóda víz gőp gyártója is ad utasítást.

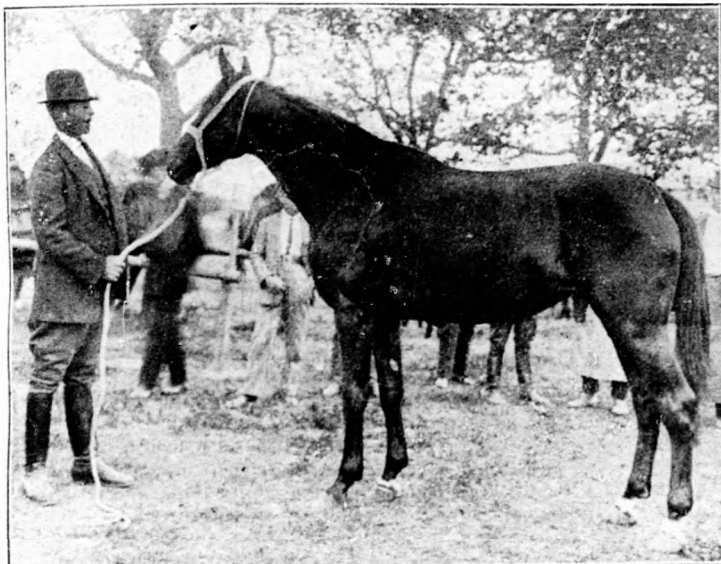
Kérdés. *A kényszerkölcsönt nem tudom kifizetni, mert több állatom elhullott. Mit tegyek?* (Zs. Jakabfa.) — **Felelet.** A kivetést a levélben említett indokolással felebbezze meg a pénzügyigazgatóságnál, illetve kérvényezze a mérséklést.

Kérdés. *A búza csávázásánál hogy használják a rézgálicot a Kühn-féle eljárás szerint?* (H. M.) — **Felelet.** A búza csávázásánál a Kühn-féle eljárás szerint 1/2 kg. rézgálic 100 l. vízben oldva 275 kg. vetőgabonának kezelésére elegendő csávázóanyagot ad. A gabonát 12—16 óra hosszat kell ebben többszörös

keverés között áztatni, úgy, hogy a folyadék legalább tenyérnyi magasan álljon a mag fölött. (Számítani kell arra, hogy a mag dagadni fog.) A felületen úszó üres szemeket és üszőgöcsömöket időnkint le kell meríteni és elégetni. A vetőmagot a pácolás idejének elájtával ki kell venni a folyadékból és öt percre mésztejoldatba helyezni és ez alatt folyton erősen keverni. (6 kg. égetett més 110 l. vízben 100 liter vetőmagra elegendő mésztejet ad. Innen kikerülve, leöblítés nélkül százelben és napon (esetleg mesterséges szárítóban 30—40 °C mellett) gondosan meg kell szárítani, ezután 1/2 %-os rézgálicoldattal fertőtlenített zsákokba fel lehet mérni. Az elvetést siettetni kell, mert csiraképességéből az így kezelt mag gyorsan veszti, különösen ha szorosan járó cseplőgepben a mag megsérült. Újabban formalint, uspulunt, klorolt stb. ajánlanak csávázási célokra.

Kérdés. 1. *Fűzfavesszőfesték hol kapható?* 2. *Cimbalom rozsdás húrjai mivel tisztíthatók?* 3. *Esőköppényt hol vásárolhatok?* 4. *Hol van a fővárosban kosárfonógár?* (Sz. R. Márty.) — **Felelet.** 1. Festékkereskedőnél. 2. Erre a célra különleges olaj van, amelyet cimbalom (hangszer)-készítőnél vásárolhat. 3. A Hangya útján. 4. A helybeli szövetkezetben vesse fel a rendelést. 500 ezer koronától felfelé kapható. 4. Csak levélben közlünk cégeket, ha válaszbélyeget küld. Nem tudjuk, hogy mi az "Eosz".

Kérdés. *Hűszéves vagyok és szeretnék bedlni a nemzeti hadseregbe. Mennyi a tényleges szolgálati idő és hol jelentkezem?* (M. S.) — **Felelet.** Miután 18 éves elmúlt, felveszik a hadseregbe. A trianoni békeparancs rendezi el a kérdést. A jegyző vagy a szolgabíró úrhoz forduljon további útmutatásért.

Kanca a mezőhegyesi tájfajtából.

mányt (felváltva búzát és zabot) is kapnak a pulykák. Schleswig-Holsteinben is igen sok pulykát hizlalnak. Itt a takarmányozás egyszerűbb, amennyiben reggel beázott árpadarát, beázott szemes tengerit, tejet és főtt burgonyát adnak nekik. Ezután legelőre hajtják. Délben a legelőn, este pedig az udvaron zabot és búzát hintenek bőven eléjük. Így a hizlalás 3 hétig folyik.

Vetőmagvásárlás. Önmagát csalja meg, ki 20—30 ezer koronás ártóbblet miatt a tiszta, nemesített vetőmag helyett valami bizonytalan eredetű, másodrendű anyagot vásárol és ilyent vet földjébe. A föld munkája, az adó stb. egyetlen költséget okoz mindkét esetben. Az aratás pedig a jó mag után 2—3 mázával jobban üt ki s így 1 milliós kamatot hoz alig egy év alatt a 20—30 ezer koronás tőke.

A mezőhegyesi tájfajta. Régi tapasztalat, hogy a köztenyésztes legszebb eredményeket ott ér el, hol a tenyésztők egyesületbe tömörülnek közös céljuk elérésére. Minden vidéken akad egy önzetlen és szakértő férfiú, ki legnagyobb örömmel vállalkozik arra, hogy az egyesületbe tömörült gazdaközönségnek vezére, hűségese tanácsadója lesz, ki segít a magállatok kiválasztásában, útbaigazítást ad az okszerű párosításhoz és az értékesítést is megszervezi. Hogy Makó vidékének országghírű lovai vannak, azt első sorban annak köszönheti, hogy lótenyésztőegyesület alakítottak, melynek vezetésére hazánk legkiválóbb szakértőjét, D'Orsay Olivér grófot, a mezőhegyesi ménes volt parancsnokát sikerült megnyerni. Az egyesület egy csontos, tömeges lovat óhajtott kitenyészteni, mely kitartóan futni, a nehéz rögben az éket vontatni, a

Kérdés. Hol van elsőrendű halgazdaság s kaphatnák-e ott halastavam részére tenyésztésre alkalmas halat? (V. A.) — **Felelet.** Azt hisszük, hogy Önhöz közel van a felsőcikolai uradalom halastava (Adonyszabolcs mellett), tessék ott tenyésztésre alkalmas halak beszerzése végett érdeklődni.

Kérdés. Borkő hol értékesíthető? (Előfizető.) — **Felelet.** Tessék valamelyik vegyészeti gyárhoz fordulni. Cégeket, sajnálatunkra, nem ajánlhatunk.

Kérdés. Kenderre vonatkozó kérdésekre hol kaphatok szakvéleményt? (Cs. P.) — **Felelet.** Tessék a M. kir. Kender-és Lentermelési Szakintézethez (Budapest, II., Debrői-út 15.) fordulni.

Kérdés. Birtokot vettem, amely nevemen áll és amelyre szülem javára haszonélvezeti jog van bekebelezve, örökölhetnek-e testvéreim ezen ingatlan után? (Egy előfizető, Kiskőrös.) — **Felelet.** Amennyiben Ön a saját pénzéből vette az ingatlan, úgy életben semmiféle címen igénnyel fel nem léphetnek testvérei.

Kérdés. Jogom van-e birtokomon a meszre felé eső oldalon drótkerítést húzni? (M. K., Zalamegye.) — **Felelet.** Jogában áll. Többi kérdésére csak a teljes cím közlése mellett válaszolhatunk.

Kérdés. Milyen műtrágyát használjak? (B. F.) — **Felelet.** A talajnak, előveteménynek stb. legrészletesebb ismerete nélkül műtrágyát nem ajánlhatunk. Leghelyesebb lesz, ha a műtrágyázandó táblából 1–2 kg. földet beküld a M. kir. Chemiai Intézethez (Budapest, II., Heltai Ferenc-utca 24.), ahol a talaj összetételének megvizsgálása után közlik a kérdéstevővel, hogy melyik műtrágya alkalmazandó.

Kérdés. 1. Tejgazdasági kérdésekkel melyik kisebb szakkönyv foglalkozik? 2. Sajtgyártási kérdésekben hol kaphatok szakvéleményt? (B. J.) — **Felelet.** 1. «A tejgazdaság dióhéjban» című kisebb könyv Ujhelyi Imrétől foglalkozik a kérdéssel. Megrendelhető lapunk kiadói hivatalában. 2. Sajtgyártási kérdésekben szakvéleményt ad a M. kir. tejkísérleti állomás Magyaróvárott.

A kiadói hivatal üzenetei. (Halász D. Sándor, Kiskunhalas.) Előfizetése beérkezett. — (L. S. Derecske.) A beküldött bélyegek fejében 4 hónapig küldjük a Vasárnap-ot. Legközelebb 1 millió értékű kevesebbet ne küldjön és vigyázzon arra, hogy csak ép-szerű bélyegek legyenek küldeményében.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

A földbérlet a bérösszegek csökkentését kívánják.

Az általános gazdasági helyzet és a mezőgazdaság mai helyzete súlyosan érinti a földbérletet, akik mozgalmat kezdtek a magas földbérletek leszállítása érdekében. Küldöttségben jártak az illetékes minisztereknél is a földbérlet, rámutattak súlyos helyzetükre és kérték a kormány illetékes képviselőit, hogy a földbérlet jogos kívánásait megfelelő támogatásban részesítsék. A helyzet ugyanis ma az, hogy a rossz termés következtében a földbérlet számításai sok helyütt teljesen felborultak és várakozásaik távolról sem váltak valóra. De nemcsak a termés kedvezőtlen kilátásai, hanem a magas adók is nagy nehézséget támasztanak a földbérlet számára.

Falufejlesztő kiállítás Pápán.

A Faluszövetség legközelebbi vándorkiállítását Pápán rendezi a központi igazgatóság a városi vezetőséggel karöltve. A kiállítás védnökéül Esterházy Pál grófit, Rott Nándor dr. megyéspüspököt, Gyurátz Ferenc ny. ev. püspököt, Magyar Károly dr. Veszprém vármegye főispánját, Bibó Károly dr. alispánt sikerült megnyerni. A kiállítás rendező bizottsága tizenhárom szakosztályból áll, melyeknek tagjai az érdekelt legkiválóbb szakemberei. A kiállítás helyisége a tanítóképző intézet és a földművelésiskola épülete és udvara, amelyekben a kultuszminiszter huszonkét tágas modern helyiséget és folyosót bocsátott a rendező bizottság rendelkezésére. A megnyitást szeptember 4-re, a zárást szeptember 8-ra állapították meg. Az állatképzést szeptember 7-én tartják meg felvezetés-szerű módszerrel a két épületcsoport között elterülő állatvásártéren. A legkiválóbb kiállításokat az Országos Faluszövetség éremmel vagy oklevéllel, a város pedig díjjal tünteti ki.

A biztosítók és a gazdák harca.

A termés eredménye, mint közismert, jóval a várakozáson alul maradt. A termés hozamának túlbecslése kellemetlen következményekkel jár a biztosítókra nézve is. A gazdák ugyanis a túlbecslült terméshozamokra kötötték a jelentős összegű jégkárbiztosításokat. Voltak sokan, akik több százmillió koronára biztosították a jégkár ellen a termésüket, ezzel szemben pedig mindössze 40–50 millió lett csak a termés hozama. A biztosító vállalatok nem hajlandók a túlbecslült jégkárbiztosítási összegeket kifizetni, ezzel szemben a gazdák ragaszkodnak az eredeti biztosításukhoz, úgy hogy össze, amikor a jégkárbiztosítások kifizetésre kerülnek, százmilliódos perek keletkeznek a jégkárbiztosítási ügyletekből. Valószínű egyébként, hogy a kérdés fontosságára való tekintettel az érdekelt biztosító vállalatok az ügyben értekezletet fognak tartani, hogy ezen beszéljék meg egyészes magatartásukat.

A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület jubileuma.

A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület ez év október havában ünnepli fennállásának hatvanadik évfordulóját. A veszprémi egyesület az ország egyik legrégibb gazdatársadalmi testülete, amelyet a vármegye hazafias és lelkes birtokosai 1866. év őszén alakítottak. A jubileumi ünnepség díszközgyűlés keretében fog lefolyni az ünnepély székelyhény, Veszprémben s annak programját, a közgyűlés megbízásából, Kajdacsy Endre gazdasági tanácsos, az egyesület ügyvezető-igazgatója állítja össze.

Szeptemberben országos méhészkongresszus lesz.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület az elmúlt héten Szilassy Zoltán gazdasági főtanácsos elnöklése alatt tartott ülésén elhatározta, hogy szeptember 10–14. között Szegeden országos méhészkongresszust tart, amelyen az Országos Méhészeti Szövetséget is megalakítja Budapest székhellyel és ebbe beolvad az összes magyarországi méhészegyesület. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez beérkezett jelentések alapján megállapítható, hogy az idei méztermés kielégítő eredményt mutat. A gazdák árajánlatokat küldtek külföldre, de mivel a hazai mézárak a külföldi piac árainál jóval magasabbak, mézet kivinni teljesen lehetetlen. A nagy kínálat következtében a hazai piacon is igen csekély és tartózkodó a kereslet és ez lehetetlenné teszi a mézárak kialakulását. Átlagos árak kilogrammonként 25–30.000 kor. között mozognak. A méhviaszt erősen keresik.

A szegedi kiállítás előkészületei.

Hírt adtunk már arról, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szegedi Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember 6-tól 14-ig országos vásárt és kiállítást rendez. A magyar mezőgazdaság is meg fog jelenni ezen a kiállításon s amint a jelek mutatják, igen szép anyaggal. Ez alkalommal is felkérjük termelőinket és tenyésztőinket, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt e kiállításon a mezőgazdasági részben. A vásáron való részvétellel és látogatással kapcsolatban tájékozásul az alábbiakat közöljük: Az államvasutak igazgatósága a vásár látogatására Szegedre és visszautazásra szóló kedvezményes felárú vasúti és hajójegyvet engedélyezett, amelyhez vásári igazolvány szükséges. Igénylések a kamaránál augusztus 25-ig. Az igazolvány ára a belsőldi látogatók részére 23.000 korona, külföldi látogatók részére 50.000 korona. Sikerült megegyezni a megszállott területen lakók részére a vízum nélküli határatlépést. Ehhez is a fenti igazolvány szükséges. A vasúti teherkocsik közvetlenül a kiállítás mellett állanak meg s így a kiállítandó tárgyak azonnal a kiállítás színhelyére vihetők. Az árak díjtalan visszacsúsztatását a kiállítás után biztosítják. A megvett tárgyak külföldre való kivitelét nem kötik külön engedéllyel.

Az uborkából rekordtermés volt az idén.

Csonkamagyarországon már évtizedek óta nem volt olyan jó uborkatermés, mint az idén. Nagykőrösön és környékén, a legjobb uborkatermő vidéken, óriási mennyiség kerül a piacra. Néhány nap múlva kétszáz vagon uborkát szállítanak ki külföldre. A nagykőrösi piacon a kereskedők egyik napról a másikra kétezer koronáról hatszázra szorították le az árakat s jellemző, hogy a fővárosban ennek ellenére sem lett olcsóbb az uborka.

A kémiai intézet tudományos vizsgálat tárgyává teszi a hazai élelmiszereket.

Az Országos Kémiai Intézet, mint központi vegyfélszerleti állomás, beható tudományos vizsgálat tárgyává óhajta tenni hazai élelmiszereinket, különös tekintettel azok minőségére. Ennek az úgy tudományos, mint gyakorlati szempontból rendkívül fontos-ságú vizsgálati sorozatnak első lépése és minden további irányú vizsgálati alapja hazai növényi eredetű nyersanyagaink fizikai és kémiai tulajdonságainak rendszeres vizsgálata. Ez a tudományos munka csak akkor lehet valóban eredményes, ha Magyarországi gazdái, élelmiszeriparosai és élelmiszerkereskedői megértéssel s úgy a megfelelő anyag gyűjtésével, mint szakszerű közreműködésükkel a kellő mértékben támogatják az intézetet. Különösen fontos és vizsgálatok végzése gyakorlati szempontból, mert csak így lehetséges, hogy a gazda pontosan ismerje, mikor termel jobbat és hogy idején észrevegye, ha a természetben pl. új vetőmag használata folytán káros változások állanak be. Az Országos Kémiai Intézet a kémiai és fizikai vizsgálat mellett egyúttal lehetően meg akarja könnyíteni a növénynevelés célszerű végzését is. A vizsgálat céljára «minta érték nélküli» csomagban szemes vizsgálati anyagból (búza, rozs, árpa, zab, tengeri, bab, lencse, borsó, egyéb hüvelyesek stb.) körülbelül ötszáz gramm küldendő be, burgonya, cukorrépa takarmányrépa és egyéb takarmányféllekből két kg. küldendő be. Minden esetben külön-külön a pontosan kitöltött kérdőív melléklendő. Kérdőívet az intézet igazgatósága önköltségi áron (darabonként 500 koronáért) küld be kívánatra a szükségeselt számban bárkinek. Rendkívül fontos volna, hogy e kémiai és fizikai vizsgálat mellett minél előbb megindíthassák az élelmiszerek technikai és biológiai vizsgálatát is, ami azonban csak a termelők közreműködésével lehetséges. Ezekre vonatkozó bővebb felvilágosítást esetenként ad meg az intézet. Amennyiben valaki bővebb adatokat kíván, forduljon II., Keleti Károly-utca 24. szám alatt levő intézethez.

Fajlesztők beszerzése.

A m. kir. Ampelológiai intézet (Budapest, II., Debrői-út 13—15.) ez évben is termel eladásra fajlesztőket és pedig nemcsak normális, hanem sűrített, nagy cukortartalmú mustok erjesztésére is. Ez utóbbi-knál különös fontos, sőt szükséges a fajlesztő alkalmazása. Nagyobb hatás elérése végett szükséges az élesztő-fajták célszerű megválasztása, mert pl. asszüljellegű, sűrített, kénezett, rothadt, vörös stb. mustokra mindig a megfelelő élesztőt kell használni. A megrendelésnél tehát meg kell írni: 1. a nevet és pontos címet; 2. milyen fajtájú és mennyi mustot óhajt beoltani; 3. rothad-e a szőlő, kénezetik-e a must s mennyi hozzátétőleges cukortartalom, 4. mikor lesz szüret. Megjegyezzük, hogy az élesztő elkészítése két hetet vesz igénybe, tehát azt a szüret előtt 2—3 héttel kell kérni. Saját érdekében figyelmeztetjük a szőlősgazdákat, hogy a felsorolt adatokat pontosan írják meg s az élesztő megválasztását azután bízzák a nevezett intézetre, nehogy például kénezett mustot beoltsanak olyan élesztővel, amely asszüt jól ereszt ugyan, de nem tűri a kénezést vagy fordítva. Az élesztő önköltségi ára adagonként 50.000 korona (üveggel, portóval, ajánlási díjjal együtt).

A londoni konferencia megegyezéssel zárult. A londoni konferencia, amelyet az egész világ figyelmé kísért, megegyezéssel ért véget és így a londoni konferencia nemcsak Németország, hanem az európai államok történetében is fordulópontot jelent és egyúttal kihatással lesz az egész világ jövő gazdasági fejlődésére. Németország elfogadta a nagyhatalmaknak azt az ígérését, hogy a Ruhr-vidék kiürítését egy esztendő leforgása alatt végrehajthatja. Nincs ki-zárva, hogy később a németek óhajára az egyévi határidőt megváltoztatják és a kiürítés a jövő év közepéig megtörténik. Az értekezlet záróülése augusztus 16-án este 6 óra 50 perckor ült össze. Macdonald angol miniszterelnök el-nökölt és miután vita nélkül jóváhagyták a jelentéseket, az elnök elmondta a záróbeszédét. Ezután az egyes államok képviselői szólaltak fel és rövid szünetet tartottak. Szünet után történt meg a jegyzőkönyv előzetes aláírása. Az ülés Macdonald elnök 9 órakor berekesztette.

Asthmát, tüdőcsúshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

Olasz koszorú a hős magyar tábornok sírján. A mult vasárnap leplezték le Budapesten a Kerepesi-úti temetőben Türr Istvánnak, a szabadságharc legendás emlékü tábornokának síremlékét. Türr István a magyar és az olasz szabadságharc hőse volt s ezért emlékművének leleplezésénél Olaszország is képviseltette magát. Durini di Monza Ercola gróf olasz királyi követtel, aki a sírnál mondott beszédében Türr István hervadhatatlan érdemeire hivatkozva, az olasz-magyar barátság örök erejét hangoztatta, majd felolvasta Mussolini és az olasz hadügyminiszter táviratát. A követ végül Olaszország nevében koszorút helyezett a halhatatlan vitéz szabadsághős sírjára.

A csehek a lépfenéből is üzletet csinálnak. A munkácsi katonaság között lépfene megbetegedések történtek. A vizsgálat megállapította, hogy a bajt a Munkácson megtelepedett cseh hentesek és mészárosok okozták, akik nem tesznek eleget a közegészségügyi feltételeknek. Négy cseh henteset letartóztattak, mert döglött állatokat vásároltak és azok húsát mérték ki. További letartóztatások várhatók.

Műkedvelő előadás Földeákon.

A földeáki tanuló ifjúság műkedvelő gárdája a római katolikus templom fölszerelésének javára sikerült előadást rendezett. Színr került «A költő és a halál» című darab, több egyfelvonásos és sok magánzám. A rendezést Dehény Lajos (1) tanító végezte.

(Beküldte Adók István Földeákról.)

Befejezték az osztrák-magyar határmegállapító munkálatokat. A Sopronban székelő osztrák határmegállapító bizottság most végzi záró munkálatait. A záróülésben a bizottság nemzetközileg hagyja jóvá a határvonalat, amelyet a nagykövetek tanácsának utasításai szerint a saint-germaini, trianoni békeszerződés és a Velencében létrejött egyezség figyelembevételével állapítottak meg. A határmegállapításon közel három évig dolgoztak. Sok időt vettek igénybe a tárgyalások, amelyek alatt a magyar delegátusok arra törekedtek, hogy minél több földet szerezzenek vissza az anyaországnak. A hároméves munka eredménye, hogy az Ausztriának ítélt hétszáz ezer katasztrális hold földből a bizottság 70.000 holdat juttat vissza. Ezen a területen 60.000 lélek lakik. Bár ez az eredmény sem olyan, hogy különösen meg lehetnének vele elégedve, a többi határmegállapítás eredményeit mégis messze túlhaladja.

Bravuros menekülés az égő repülőgépből. Csepelsziget felett, a szikratáviró állomás és a most épülő vasúti híd között a Francia-Román Légiforgalmi Társaság egyik rendes járatú postagépe lezuhant. A gép vezetője és egy hölgyutasa szerencsésen, minden sérülés nélkül megmenekültek. A repülőgép kigyulladt és porrá égett. A repülőgép Bécsből jött. A gépet Gergye József volt kapitány vezette. Csepelsziget közelében a benzinvezető cső kilyukadt és a gép kigyulladt. A százados nem vesztette el a veszedelem közepette hidegvérét és igyekezett siklórepüléssel leszállani. A földtől körülbelül ötven méter magasságban az égő gép zuhanni kezdett és abban a pillanatban, mikor a gép a földre ért, sikerült úgy a vezetőnek, mint egyetlen utasának, egy francia hölgynek, kiugrani az égő gépből. Még arra is volt bátorsága Gergye századosnak, hogy a gépben lévő podgyászokat megmentse.

Magyarország újjáépítését tárgyalják Genfben. Genfben augusztus 29-én kezdődik a Nemzetek Szövetsége tanácsának harmincadik ülésszaka. Magyarország szempontjából ez az ülés azért fontos, mert azon *Magyarország újjáépítésének kérdését is behatóan megvitatják.*

Beiktatták telkükbe a balmazújvárosi hősöket. Vasárnap folyt le *Balmazújváros*on a néhai idősebb Semsei Andor balmazújvárosi földbirtokos által vitelt telkek céljaira felajánlott ötszáz hold földnek a vitézek részére történt kiosztása. A beiktatáson jelen voltak a kormányzó képviselőiben vitéz *Toókos Gyula* alezredes, a Vitézi Szék törzskapitánya, a kormányzó képviselőiben *Hadházy Zsigmond* főispán, Hajdu vármegye képviselőiben *Nábráczky Béla* főjegyző. Az istentisztelet végeztével a piactéren egybegyűltek a vitézek és a község lakói. *Madai* Cyula nemzetgyűlési képviselő lelkes beszédében kérte fel *Toókos Gyula* alezredést a vitézek felesketésére. Ezután *Toókos Gyula* alezredes a kormányzó képviselőiben emelkedett szólásra. A haza soha nem múló hálójáról biztosította a vitézeket, hűséges és becsületes magatartásukért és azokért a hőstettekért, amelyeket a világháborúban és a kommunizmusban végeztek. A vitézi telken szabad ég alatt tartott folytatódólagos díszközgyűlésen vitéz *Toókos Gyula* alezredes a vitézi telket jelképező maroknyi földet átadta a vitézeknek és bejelentette, hogy a beiktatott vitézek a Semsei-szakasz név alatt fognak szerepelni és zászlójukon a Semsei család címerét fogják viselni.

Iparosok kiállítása és nagygyűlése Miskolcon. Augusztus 13-án délelőtt nyílt meg Miskolcon a katolikus főgimnázium aulájában *Wimmersberg* Frigyes báró kereskedelmi államtitkár jelenlétében a miskolci ipartestület által rendezett kézmű- és kisipari kiállítás. Délután az Iparosok Országos Szövetsége tartotta meg ezévi országos kongresszusát a Korona-szálló nagytermében. *Pálffy József* az iparosok nyugdíjgyének kényszerbiztosítás útján való megoldásáról terjesztett be határozati javaslatot, melyet a kongresszus egyhangú lelkesedéssel fogadott el. A kongresszus második napján *Hodobay* Sándor miskolci polgármester bejelentette, hogy Miskolc város ötvenmillió koronával és ingyentelekkel járul az *iparostanoncotthon létesítéséhez.* A kisipari hitel kérdését *Nagy Antal*, az Iparosok Országos Szövetkezetének társelnöke ismertette. Az Iparosok Országos Központi Szövetkezeté huszonkétmilliárd állami támogatást kapott ugyan, azonban ez a szövetkezet kebelén kívül álló iparosoknak nem juttathat kölcsönt s ez a huszonkétmilliárd egyébként sem elegendő. Keresni kell olyan módot, amellyel a hitelkérdést egészségesen lehet megoldani. Minden eszköz meg kell ragadni a hitelkérdés rendezésére s nemcsak Budapestet, de a vidéket is be kell kapcsolni a hitel kérdésébe és azokat is támogatni kell hitellel, akik nincsenek szövetkezve. *Huszka Vilmos* és *Piszer* János az uszorakamat ellen szólt fel. Végül a kongresszus elfogadta a betervezett határozati javaslatot s kimondta, hogy a *kis-, közép- és kézműiparosság hiteligényének kielégítését nemzeti életkérdésnek tartja s annak rendezését szükségesnek és halaszthatatlanná mondja ki.* Az iparosságnak nyújtandó hitel keretét *száz-húszmilliárdban kívánja megállapítani* s ennek az összegnek fele a budapesti kisiparosságnak, fele a vidéken lakó iparosságnak jutna.

Ne járjanak a nők hiányos öltözetben a templomba. Ismeretes, hogy a római Szentek néhány héttel ezelőtt elrendelte, hogy a római templomokban csak megfelelő öltözetben jelenhetnek meg a nők s a hiányosan öltözködőket nem szabad a szent-egyházhoz bocsátani. Most nálunk is megindult a mozgalom az erkölcssten divat ellen. A Szent Ferenc-rend templomának kapuján a következő írásos figyelmeztetés fogadja a hivatkozott: «Kérjük a templomunkba járó hölgyközönséget, hogy a helyi szentegyház megfelelő öltözetben jelenjen meg az Isten házában. A botrányosan öltözködő hölgyeknek a szentáldozást nem szolgáltatjuk ki».

Három járásal szaporodik a megconsokított Bácsmegeye. A vármegyei törvény meghozatala után Bácskázhoz csatolják az egyszerűbb közigazgatás kedvéért a kalocsai, kiskőrösi és halasi járásokat, amelyek jelenleg Pestmegyéhez tartoznak és amelyek átcsatolásával a területében megconsokított Bácsmegeye hatalmas magyar lakosságú vidékkel fog megnövekedni.

Papi szabó! *Szovik József* reverenda- és cimadakesztő Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Tizenötezer megmentett gyermek. A *pécsi* állami gyermekmenhely, amely 1903 óta működik Pécs városában, húszévi működése alatt 14.485 elhagyott gyermeket fogadott védelmébe s a túlnyomó többségből hazafias érzésű, hasznos polgárokat nevelt a hazának. A gyermekmenhely az arra szorult érdemes szülőknek is segítője gyermekük el-tartásában. Jelenleg a menhely 2591 gyermeket, köztük 686 hadiárvtát lát el.

A vadászjegyek illetékét nem lehet mérsékelni. A vadászó közönség körében általában el van terjedve az a téves vélemény, hogy a pénzügyminiszter a vadászjegyekre megszabott 24 aranykorona illetéket egyes esetekben külön intézkedésekkel mérsékelheti. A pénzügyminiszter a rendeletet már kiadta és abban meghatározta azokat az eseteket, melyekben a vadászjegyek kisebb illetékét alá esnek (30 napra szóló vadászjegyek, továbbá vadász-cselédek, valamint a vadak gondozásával és a vadászterületek őrzésével megbízott alkalmazottak részére kiállított vadászjegyek); más esetekben kedvezményes illetéktételnek nincs helye.

Magyar mérnök tragédiája török földön. *Harrer* József magyar mérnök, aki nemrég ment ki Magyarországból Törökországba, fürdés közben a Szehán folyóba fullt. A török közmunkaügyi miniszter őszinte részvétét fejezte ki.

Meghalt a világ legöregebb embere. Orosz lapok közlik hogy *Polock* városban, a litván határ közelében meghalt egy 168 éves ember, aki valószínűleg a legöregebb ember volt a világon. A Matuzsálem kort élt ember halálát megörizte szellemi és testi erőit. 1775-ben született, mint katona II. Katalin cárnő, majd később I. Sándor cár alatt szolgált s résztvett az austerlitz, fridlandi és borodini ütközetekben. Kilencvenöt éves korában nősült harmadszor s ezzel a feleségével csaknem ötven évig élt együtt s e házasságból három fia is született.

Katholikus-nap Békésgyulán. Nagyboldogasszony napján kezdtek meg Békésgyulán a katolikus-napot, amelyre nagy tömegekben vonult fel a környék lakossága. A katolikus-nap során megünnepezték Gőndöcs Benedeknek, a magyar méhészet első pártfogójának születésének századik évfordulóját is, majd a gyulai anyatemplom százéves felszentelési jubileumát ünnepezték meg. A katolikus napon *Prohászka* Ottokár dr., *Czettler* Jenő dr., *Andrássy* Kálmán dr., *Mayer* Márton dr. és mások tartottak az erkölcsi élet minden vonatkozását felölelő előadásokat.

Részleges mozgósítás egy rablóvezér ellen. *Terente*, a rettegett oláh rablóvezér kézrekerítésére, valóságos hadsereget mozgósítottak és egészen tervszerű hadjárat folyik ellene. A rablóvezér bandájával együtt a Braila közelében elterülő mocsaras vidéken húzódott meg, de eddig nem sikerült nyomára akadni, mert a halászkok idejekorán értesítik a csapatomozdulatokról. *Terente* támadást intézett egy gőzhajó ellen, amely Braila és Daieni közt bonyolítja le a személyforgalmat. Gyorstüzélet indítottak a hajó ellen, amelyen sok határőrségi katonával, akik legutóbb természetesen, viszonozták a tüzelet. Borzasztó pánik keletkezett az utasok közt, de végre gyorsított menettel sikerült a hajónak elmenekülnie. A mocsárvidék több pontján volt már tűzharc a katonaság és a rablóbanda közt, amelynek ártalmatlanná tétele céljából most tengerészcsapatokat is mozgósítottak. A brailai rendőrfőnök levelet kapott *Terente*-től, amelyben figyelmezteti, hogy hagyják abba az üldözést, mert véres bosszút fog állani.

Hogyan él egy orosz népbiztos? Oroszország véreskezüi urairól, a vörös népbiztosokról el lehet mondani a jó magyar közmondást: vizet prédikálnak és bort isznak, sőt pezsgőt is isznak. *Litvinov* orosz népbiztos, aki Oroszországban a többi népbiztossal együtt oly elkeseredetten s kegyetlenül írta az «urakata», most a cseh Marienbadon nyaral s úgy él, akár egy angol lord. Ő, aki itthon egyszerűséget és önmegtartóztatást hirdetett, Marienbadon, a méregdrága világfürdőn a legelőkelőbb szállóban, a Hotel Esplaneeban lakik, három szobából álló lakosztályban, amelyért potom ezerháromszáz cseh koronát fizet naponta. (Magyar koronában átszámítva csaknem három milliót.) De minthogy egy orosz népbiztos nem járhat gyalog, hát autót is tart. Csak ezer cseh koronába kerül naponként. Titkár, komornyik és gépirókiszasszony is van kíséretében, úgy hogy naponta 8—10 ezer cseh koronába kerül *Litvinov* népbiztos-elvtárs nyaralása. A mulatóhelyeken várja meg a reggelt, pezsgős üvegek sorakoznak az asztal alatt. *Litvinov* úr bőkezű, nem a saját pénztét költi. Otthon, Oroszországban éheznek a nép, ezrek halnak meg az éhségtől s *Litvinov* népbiztos hajnalig dáriódzik. Ime, ilyen haramiák uralkodnak ma a vörös Oroszországban...

Megint verekedtek a szerb parlamentben. Legutóbb, mikor a szerb parlamentben bizalmat szavaztak az új kormányának, a szavazás után botrányos jelenetek játszódtak le. Napirendi vitában *Budisavljevićs* szólalt föl a radikális párt nevében s közben rákiáltott Pavle *Radics* horvát paraszt-párti képviselőre, aki közbeszólásokkal zavarta.

— Hallgasson! Ön nagybátyjának, *Radics István*nak dicsőségéből él!

Hasszan *Miljkovićs* boszniai mohamedán képviselő erre odavágta *Budisavljevićs*nek:

— Ön pedig csalásból él!

Budisavljevićs a sértésre odarohant és felpofozta a mohamedán képviselőt. Óriási láрма támadt, az elnök hirtelen kihirdette a határozatot, hogy a szkupstina bizonytalan időre elnapolja ülésait és máris berekesztette az ülést. Hasszan *Miljkovićs* mohamedán képviselő párbajra hívta ki *Budisavljevićs*et.

Vizi kerékpár a Tiszán. *Vargha* József szegedi műszerész, villanyszerelő és főgépész tökéletesítette a vizenjáró biciklit. *Vargha* találmányát óriási közönség előtt mutatta be. A Tisza egyik partjáról a másikkra minden különösebb zökkenő nélkül ment át. *Vargha* két erős bádoghengert alkalmazott a kerekek helyett, erre támaszkodik a szerkezet. A kerékpárt a pedálánc-áttétellel összeköttetésben lévő propellersavar viszi előre.

Vitriolos merénylet az egész család ellen. Kispesten *Plaschek* Mariska manikűröső nő születne lakásán megjelent egykori vőlegénye, *Balogh* Ferenc géplakatos, akivel két évvel ezelőtt összevesztett és ezért visszaadta a gyűrűjét. *Balogh* állandóan fenyegette a leányt, hogy megöli, ha nem megy hozzá. A leány szülei feljelentették *Balogh*ot életveszélyes fenyegetés miatt, de közben *Balogh* Bécsbe szökött. Ma aztán váratlanul megjelent lakásukon egy literes üveggel a kezében. Az ajtóban felszólította a leányt, hogy menjen hozzá. A leány válaszképpen kiutasította a lakásból. *Balogh* erre vitriollal leöntötte a leányt, akinek sikoltozására édesanyja és két testvére szaladt segítségére, de *Balogh* ezeket is leöntötte vitriollal. Mindnégyüket súlyos égési sebbel a Szent István-kórházba szállították. *Balogh* jelentkezése után letartóztatták.

Halálós céllovás. Halálós szerencsétlenség történt vasárnap a berlini népkertben, ahol egy *Gericke* Walter nevű műcéllovó olyan lövészmutatványokkal szerepelt, hogy bizonyos távolságról kilötte a francia kártya piros kockáit és sziveit, amint társa a feje fölött tartotta. A mutatványok közben társa vigyázatlanul megmozdult s *Gericke* golyója a fejébe fúródott s azonnal megölte. A műcéllovót letartóztatták.

Kézrekerültek az apátfalvai gyilkosok. Borzalmas rablógyilkosságot fedezett fel az apátfalvai csendőrség. Meggyilkolták *Szabó* Balázsné hetvenöt éves asszonyt. A magánosan lakó öregasszonyhoz előző este egy idegen ember tért be és éjszakai szállást kért. Az apátfalvai csendőrség alapos gyanúokok alapján három embert már őrizetbe is vett a gyilkosság ügyében. *Vargha* B. Mihály földművest, ennek feleségét, született *Varga* Ilonát és húszéves *István* nevű fiukat vették őrizetbe, mert minden feltevés szerint péntekről szombatra virradóra székkel verték agyon a szerencsétlen öregasszonyt, akit azután ki is raboltak. A gyanúsítottak tagadnak. Mivel lakásukon több pénz és véres ruhadarabot is találtak, a csendőrség mindhármukat a szegedi királyi ügyészség fogházába szállította be.

Az oláhok még az aratást is megnehezítik. A szatmári rendőrprefektúrara rendelék érkezett az oláh belügyminisztériumból, amely szerint este 9 óra után seholy sem szabad a lakosságnak a határ közelében megengedni a mezői munkát. A rendelet a gazdákat igen kínosan érinti, mert a rekkenő hőség miatt a legtöbb helyen holdvilág mellett végeztek a betakarítási munkálatokat.

Máglyahalálra ítélte a feleségét. Rémregénybe illő családi dráma történt Turócszentmártonban. *Hollán* szövetségi igazgató régóta rossz viszonyban élt a feleségével. A civakodás napirenden volt közöttük. Egy heves jelenet után a férj leöntötte felesége ruháját petróleummal és meg akarta gyújtani. Az asszony kiugrott az ablakon s így megmenekült. A férj ezután agyonlőtte magát s azonnal meghalt.

A *Schadek* Antal-féle epegyógyzsuppan és comedo arcviz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. **SZEPLŐ**, májfolt és bőrelszíneződés ellen egyetlen szer a **Pigment-kenőcs**. A **SZÉNSAVASFÖLD** teltebbé, üdévé, frissé teszi az arcot. **Beszerezhető: Schadek Antal** kozmetikai műtermékeiben, **VII., Váci-u. 12. félelelet.**

Két nyugalmazott százados öngyilkossága. *Lantos Géza* nyugállományú százados, tőzsedügnök, Budapesten ismeretlen méreggel megmérgezte magát és meghalt. A szobában uralkodó nagy rendetlenségről arra lehet következtetni, hogy a szerencsétlen ember iszonyú kínok között halhatott meg és vergődésében dobált szét a szobában mindent. Valószínűleg először nem a mérget választotta a halál okozójául, mert az ablakillincse akasztva összedort lepedőt találtak. Az öngyilkos százados valószínűleg anyagi veszteségek miatt vált meg az élettől. — *Ruzsa József* nyugállományú százados a Batthyány-utca 26. számú ház negyedik emeletéről az utcára vetette magát s mire segítségére siettek, meghalt. Tettét pillanatnyi elmezavarában követte el.

Egy elszabadult villamos teherkocsi belerohant egy szerelvénybe. Az elmúlt napok egyikén, éjjel két óra után a Hídegyúti-úton Hűvösvölgy felé haladt egy villamos kocsi, mely földdel megrakott teherkocsit vont maga után. A kadétskola előtt a teherkocsi, melyet rosszul kapcsoltak hozzá a motoros kocsihoz, leszakadt és a lejtős pályán súlyánál fogva is örült sebességgel gurult visszafelé. Dübörögve, már nyolcvankilométeres sebességgel száguldván, fordult be az elszabadult kocsi a Széna-térnél a Margit-körútra s a Királyhegy-utcában vesztglő MÁV. szerelvénybe beleszaladt. A földdel megrakott súlyos kocsi átszette a MÁV. szerelvény egyik kocsiját s azután kiskitölt és felborult. Mindkét kocsi darabokra tört. Emberéletben szerencsére kár nem esett, mert személyszállító villamoskocsi már nem közlekedett.

Római alagutat fedeztek fel Sopronban. Sopronban valóságos legendák voltak arról, hogy a város alatt hatalmas földalatti alagút húzódik végig, amelyet még a középkorban építettek. Sokáig kutatták is az alagutat, de eredmény nélkül. A napokban azután a Patak-utcában egy telek felásása alkalmával véletlenül rábukkantak a legendás alagútra. A soproni városi mérnöki hivatal azonnal kiszállt a helyszínre, azonban az alagutat csak egy rövidebb vonalon járták be. Rengeteg csontot és cserepet találtak a hatalmas földalatti üregben, amelyekből, valamint az alagút építkezésének módjából azt állapították meg, hogy az alagút a középkor elejéről származhat. Később tüzetesebben megvizsgálták az alagutat s akkor kiderült, hogy ezt a rómaiak építették.

T R É F Á K

A szomjas betörő.

Ez a történet még a régi — és eddig kiderítetlen okokból *Jónak* nevezett — világból való, amikor egynemű vidéki városban a helyi rendőrség nivója nem volt a legfejlettebb. Nos hát, ebben a tisztántuli városban egy jeles betörőt tartóztatott le az ottani rendőrség. Mikor kihallgatás után az ügyészséghez átkísérték, engedelmet kért az őt kísérő rendőrtől, hogy a közeli kávéházban egy pohár vizet ihasson.

A rendőr beleegyezett s a derék ember be is ment a kávéházba. A rendőr jó ideig várakozott, azonban hiába, mert a csavargó a másik kijáraton szépen kisért.

Egy-két nap múlva ismét elfogták s ugyanaz a rendőr kísérte, aki a múlt alkalommal. A betörő ismét be akart menni a kávéházba.

— Még mit nem akarnál? — rivallt rá méltatlankodva a rend helyi őre. — Csirkefogó! Megint meg akarsz szökni. *Itt vársz rám az ajtóban! Majd én fogok vizet hozni.*

És dörögve bement a kávéházba. Csak természetesen, hogy mire visszatért, már ismét hiült helyét találta a megátalkodott gonosztevőnek. (V. L.)

Az ok.

A budapesti helyőrségi kórházba bekerült egy jóképű magyar baka azon a réven, hogy eltörte a karját. A katonák az ilyen kórházban állapotot nem bánják, sőt nagyon is szeretik, mert persze a betegnek semmiféle marsolás nem szól. Amíg a bajtársak keservesen izznak kiűn az udvaron, addig a maródis kényelmesen hűsöl s nyagokat hízik a semmittevéstől, mert még ennalót is jobbaját kap, mint a kaszárnyában. Törött karja remekül gyógyult, de a fülebotját se mozgatta, mintha kikívánkozna. A főorvos mindennap megkérdezte tőle:

— No, hogy vagy, tudsz-e már dobolni?

— Nem tudok, főorvos úr!

— Akkor hát maradj itt még egy darabig.

Igy ment ez hetekig. Végre azonban feltűnt a dolog a főorvosnak.

— Édes fiam, hiszen a te kezéd már egészen meggyógyult, fájdalmat sem érezhetsz, hát hogyan van az, hogy te még most se tudsz dobolni?

— Mert — a főorvos úrnak jelentem alássan — *trombitás vagyok.* (V. L.)

Szerkesztői üzenetek.

V. A. Báránd. A talány nem vált be. — J. S. Hosszúhetény. A rejtvények jók. — B. M. Medgye-egyháza. Mindkettő jó. — ifj. E. B. Szabadszentkirály. A rejtvényekből válogatunk. A tréfák most nem váltak be. — K. I. Kunágota. Rejtvényei közül valamelyiket közölni fogjuk. — V. V. Kisbicsérd. A verset közölni fogjuk. A tréfák nem váltak be. — Csapcái Hangya. A rejtvényt alkalomadtán közölni fogjuk. — G. I. Szegevár. Valamelyikre sor kerül. — ifj. Cz. I. Vásárosdombó. Ez a talány nem alkalmas a közlésre. Oly nehéz, hogy senki se fejtethné meg. — M. I. Nagypall. A tréfák nem váltak be. A rejtvények közül válogatunk. — J. S. Solt. Szó sincs idegenkedésről. Az ő neve azért nem szerepelt a megfejtők sorában, mert a levél bizonyosan elkallódott és így nem jutott hozzánk. Rejtvényei beváltak. — Zs. Gy. Dunapentele. A rejtvényekből válogatunk. — N. J. Vázoly. A versek nem közölhetők. A tréfák sem váltak be. A talány közt több jó akad. — V. M. Biharnagybajom. A beküldött rejtvényt mondata nem jó, tessék más választani. — Cs. J. Cegléd. A betűrejtvény kitűnő. A tréfák is beváltak. — P. Z. Valamelyiket közölni fogjuk. — K. J. Szekszárd. Mindkét képrejtvény jó. — K. S. Hódesscsapány. A kockarejtvény jó. — M. I. Ipolyvecse. A rejtvényekből válogatunk. — B. J. Nagykálló. A talány ezúttal nem üti meg a mértéket. — Budakeszi előfizető. Név nélkül nem közölünk rejtvényt. — Sz. I. Sarkad. Ezek a rejtvények nem váltak be, másét kérünk. Igen ismertek. — Sz. J. Pereked. Válogatunk belőlük. — K. L. Hajdúbosszormény. A versesrejtvény bevált. — B. I. Rajzokat nem közölhetünk.

REJTVÉNYEK

1. Számrejtvény.

2, 3, 25, 5, 23, 8, 9, 4, 24	Afrikai népfaj.
18, 30, 29, 12, 17, 22	Az ország feje.
14, 15, 6, 20	Hasznos ásvány.
7, 16, 13	Hajló növény.
31, 1, 11	Szükséges állat.
28, 26	Gyilkosra mondják.
19, 27	Egy szám.
10	Magánhangzó.
21	Mássalhangzó.
1—31	Közmondás.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsérdől.)

2. Talány.

Három betű van mindössze bennem.
Mérték voltam, divatból kimentem.
L-lel hogyha nevemet bővíted:
Minden házat be-benépesítek.

Mi vagyok?

(Beküldte ifjabb Oláh János Tiszaderzséről)

3. Talány.

ár-
am.

(Beküldte Csala János Ceglédről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 36-ik számunkban közöljük.

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Számrejtvény: **Megy a juhász számaron, földig ér a lába** (ifjú, ház, öl, Aron, Adél, meggy, mama, Rába)
2. Tréfás talány: **A trombita mőgött.**
3. Sakkrejtvény: **Szép csillag a honszeretet, győ nyőrűségezen ragyog.**

Megejtették: Cser József, Nagy A. Ferenc, Asbóth Ilonka, Tamási Bécsi, Jeney Sándor, Leitner József, Bazó István, Somodi János, Mursik János, Bartu z Antal, Braun Andor, Krivácska István, Kelemen Alice, Dorfi József, Kiss Elek, Gonda Vince, ifj. Bene Lajos, Szűcs Lászlóné, Mátys Sándor.

Jutalomkönyvet nyertek: Cser József (Szany), Leitner József (Kisberény), Braun Andor (Kunágota), Gonda Vince (Rugásd), ifj. Bene Lajos (Matty).

A 31-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 17-én.)

Takarmányvásár. Rétiázná, elsőrendű ó 155—165.000, másodrendű ó 101—146.000, harmadrendű csomagolásra 76—100.000, muhar-szén 120—160.000, lucernaszén 140—230.000, zabostűkkönszén 140—160.000, slomszalma 60—75.000, zsupszalma 90—95.000 K méteránszán-ként, zsupszalma, 1 kőve 3—5 kg. 3000—5000 korona.

Gyapjúpiac. 38—40.000 K-t adnak elsőrendű minőségű uradalmi gyapjúért. A piac javulása előreláthatóan folytatódni fog.

Juhvásár. Hízalt ürű 10,500 kisorsolt kos 6000, kiverő és anyajuh 6000 K kilogrammonként elősúlyban.

Baromfi és tojás. Cetré, párja 40—55.000, tyúk, párja 110—130.000, hízott lud, 40—47.000, hízott ruca 40—43.000, libamáj 80.000, lúdszár 75.000 korona kilogrammonja, tojás darabja 1400—1600 korona.

Halpiac. Ponty, elsőrendű kicsinyben 60—70.000, nagyban 45—50.000, másodrendű kicsinyben 45—50.000, nagyban 35.000, harcsa kicsinyben 70—80.000, comp és kárász 25—30.000, süllő, jelgelt elsőrendű kicsinyben 80—100.000, másodrendű 60—65.000, nagyban 40.000, csuka jelgelt 35—45.000, nagyban 12—28.000, kecsge jelgelt kicsinyben 45—60.000, nagyban 40—50.000 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 6400, tejszínhab 48—50.000, tejfel 20—30.000 korona literenként, vaj 90—100.000, tehénúró 18—20.000, juhtúró 38—40.000, ementál kicsinyben 80—90.000, nagyban 60.000, grói kicsinyben 60.000, nagyban 35—50.000, trappista kicsinyben 48—56.000, nagyban 32—36.000 korona kilogrammonként.

Gubonvásár. 76 kg.-os tiszavidéki búza 417.500—412.500, egyéb 415—420.000, 78 kg.-os tiszavidéki 425—430.000, egyéb 422.500—427.500, rozs 360—395.000, takarmányárpa 390—430.000, sörárpa 460—480.000, ózab 400—410.000, újzab 360—370.000, tengeri 390—400.000, repce 630—650.000, korpá 257.500—262.500 korona méteránszánként. — **Lisztárak:** 0-ás 6350, 2 es 610, 6-os 4600—4800 korona kilogrammonként, szákkal együtt, augusztusi szállításra, vidéki nagymalomból.

Magpiac. Fehé bab 4800—4700, idei mák 14.500—15.000, lencse 7—8000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa zöldjével kilogrammonként 3000—5000, petrezselyem zöldjével 3000—5000, zeller drbja 600—1500, kalereb drbja 400—600, vörösnagyma, érett, makói 3500—4000, fokhagyma 8000—12.000 cékla 40'0, fejeskáposzta 3000—4000, kelkáposzta 3000—4000, fejessaláta drb.-ként 800—1200, retek, feketek, nagy 2000—3000, uborka, nagy, salátának 800—1600, savanyítani való 1500—3000, paradicsom, érett 1500—2000, zöldpaprika, nagy, tölteni való 300—500, zöldpaprika, nagy, tölteni való kg.-ként 2500—4000, tök, főző 500—900, zöld tengericsó 1 drb 500—1200, zöldborsó, hüvelyes 8—12.000, kifejtett 24.000, zöldbab, hüvelyes 2500—3500, zöldbab kifejtett 6—9.000, zöld vajbab, hüvelyes 3000—3600, virágkel, hazai, nagyfejdű 10—20.000, torma, hazai, nagy, édes 26—30.000, sóska 2000—4000, paraj (spenót, gyökeres) 3000—4000, tőm. csiperke (champ.) 40—50.000, alma, közönséges, válogatott 8—10.000, körte, közönséges, válogatott 18—30.000, szilva vörös, nem nagyban, elsőrendű 3—5000, szilva, magvavaló kék, elsőrendű 9.000, ringló, nemes 20.000, ringló, közönséges 8—10.000, csemege-szilva 20—26.000, barack, őszi magvavaló 20—26.000, őszi nem magvavaló 12—18.000, görögdiinnye, faj 2500—5500, sárgadiinnye, faj 3500—5000, dió, héjazott 90—120.000, mogyoró, héjazott 68—80.000, mandula 80.000—100.000 korona kg.-ként.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 17—20.000 kivételesen 20.500—21.000, közepes 13.500—16.500, gyenge 7500—13.000 bíka jobb 17.000—19.500, kivételesen 20—20.500, gyenge 12—12.500, tehén job: 15—18.000, kivételesen 18.500—19.000, kicsontozni való marha 600—10.500, növendékmarha 7500—14.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. K önnny 23—27.000, közepes 26—27.500, nehéz 25.900—28.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Gyógyódnvény. Zilizgyökér: Száraz hámozott állapotban 14.000. Szappangyökér: Száraz hámozott, vastag állapotban 17.000. Macskagyökér: Száraz állapotban 10.000. Pipacszirom: 35.000. Hársfavirág: Száraz állapotban 8000. Ziliz-vél: Száraz állapotban: 3500. Martilapu: Száraz állapotban 3500. Beléndeklevél: Száraz állapotban 15.000. Papsajtlevél: Száraz, kézzel csipett 3500. Redőszírom vagy maszlaglevél: Száraz állapotban 4000. Csalánlevél: Száraz, szár nélkül 4500. Fehér ürümfű: Száraz fosztott 3500. Ezerjófű: Száraz állapotban 4000. Fehér pemetefű: Száraz állapotban 4500. Anyarozs: 22.000. Kőrishogár 70.000 korona kilogrammonként.

Szeszesitalok. Törköly 64.000—65.000 K. seprőpálka 62.000—64.000 K. szilviorum 80.000 K, eperpálka 62.000 K, borpárlat elsőrendű 80.000—85.000 K 10.000 literfokonként forgalmi adóval.

Főszerkesztő: **Meskó PÁL.** Felelős szerkesztő: **Héjy Imre dr.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

AZ ALVÓ VŐLEGÉNY

Elbeszélés. Irta: Zsoldos László.

(1. folytatás.)

II. FEJEZET.

Nem gondolnám, hogy valami túlságosan elvetem a sulykot, ha azt állítom, hogy Kecskéssy mérnök életének ez a Zolti-féle huszárönkéntesség volt az egyedüli vagy mindenetre a legnagyobb ostobasága.

Nem azért, mintha Zolti nem viselte volna magát a huszárönkéntesi egyenruhában olyan stílszerűen, mintha példának okáért ő lett volna herceg Eszterházy. Sem azért, mintha talán nem illett volna neki pompásan a piros bricsesz, vagy a sárgán zsinórozott világoskék atilla. Sőt azzal sem lehet gáncsolni a kitűnő megjelenésű, bárha szellemi képességeire nézvést egy kicsit szűk látókörrel megáldott fiatalembert, hogy az édesapja háromezerkoronás bankkölcsonét hiába gyarapította — magánszorgalomból — még vagy háromezernegyszáz koronára rugó adósságokkával (amit természetesen szintén a mérnöknek kellett egy másik, újabb kölcsönből rendeznie), mert hiszen Zoltika az önkéntesi év végén aránylag meglepően jó eredménnyel tette le a tisztí vizsgát. Így már karácsonyra abba a helyzetbe hozta a nőtagjaiban kissé nagyralátó, vagyis inkább a régi nagyságra visszafelé kaecsintható Kecskéssy-családot, hogy pénz, sőt egy újabb kis hitelkét sem kímélve megrendelhetze az újdonsült hadnagy számára a ragyogó tisztí egyenruhát.

A baj nem ezekben a muló veszedelmekben gyökeredett. Hanem merőben másban.

Zolti, miután a csinos fiú néhányszor végigsörtegetett még az önkéntesi év alatt megismert és kipróbált éjjeli mulatóhelyeken, Kecskéssy hosszas utánjárás és kilincselés árán nagy ügyel-bajjal bedugta az «Első Budapesti»-hez, egyelőre természetesen díjtalan gyakornoknak.

Ebben a bankban csupa jó családbeli, nyirottbajszú és gondosan kivastalt nadrágú ifjascskák sürgölődtek a nyáron hűs, télen meg a központi fűtéstől langyos belső folyosókon a széles, vörös kókusszöngyegen. Az első mérleg után Zolti száz korona havi fizetést kapott s erről az alapról négy esztendő alatt fokozatosan felemelkedett havi kétszáz-husz koronára. Huszonhároméves fiatal úrnak ez is már meglehetősen jó kereset, kiváltképp, ha a fiatal úr a szüleinél van teljes ellátáson, amiért össze-vissza hatvan koronát fizet az apjának minden elsején.

Más gyerek ilyen körülmények közt boldognak érezné magát és kézzel-lábbal azon iparkodnék, hogy otthon is, meg a bankban is mentül jobban kiélgítse a hozzáfűzött reményeket. Zoltika azonban nem azért volt tartalékos huszárhadnagy, hogy el ne galoppozza magát ezen a téren. Első időben még csak pontosan bejárt az irodába, hanem a második félesztendőben néha már olyan kivalatlan képpel ment be reggel a bankba, mintha virrasztó asszony lett volna. Ilyenkor természetesen a munka is kevésbé ízlett s a bankfiúk kárörömmel állapították meg Zoltikáról, hogy másnapos. Kimaradni nem igen maradt ki az irodából, mert akármilyen álmos is volt ökelme, az apja meg az anyja meg a gyerekek is — ha még nem kellett iskolába sietniök, addig költögettek meg cibálták, amíg végre is nagynehezen föl nem rázták az ágyból.

— Borzasztó, papa, hogy ezektől a kölyköktől soha ki nem alhatom magamat.

— Feküdtél volna le korábban, fiam! — mondta ki a szentenciát az apja — ilyenkor már minden tisztességes embernek indulnia kell a hivatalába. Isten áldjon meg, szívem — csókolta meg a feleségét —, most már én is sietek, hogy el ne késsem. Pedig én már nem vagyok mai csirke, fiam — fordult hátra a küszöbről Zoltánhoz —, én

már nyolc gyereket neveltem föl és mégis tudom, hogy mi a kötelesség.

— Hja, papa, téged már jól meg is fizetnek — nyugtázkodott nagyot az ágy szélén az «Első Budapesti» nagyreményű tisztviselője s aztán, amikor Kecskéssy Jenő már becsukta maga mögött az ajtót, bárgyú mosolygással magyarázta az édesanyjának:

— Igazán furcsa a papa; mintha bizony ő nem lett volna fiatal.

A mama ekkorára már szíves készséggel szinte az alázatosan nyujtotta föl neki a ragyogóra kikévelt cipőjét, hogy:

— Nesze, fiam, itt a cipőd. Ejh no, hova is hánytad el megint a harisnyádat, Zoltán?

A Berbeőtz nyemzetség büszke ivadéka ugyanis valósággal a bolondja volt ennek a nyirott bajszú, nagy kamasznak. Cselédtartásra nem telt a nyolc gyerek mellett sem (a leányok egyebiránt is minden munkát elvégeztek az anyjukkal a ház körül), s Magdának, meg a már szintén anyányi Melaniának nem volt inyére, hogy ők szolgálják ki a gorbombáskodó bátyjukat, hát a jó asszony, megfélejtekezvén az apja kamarási méltóságáról és minden előkelőségről, bizony maga takarította ki minden reggel az ő drágalátos fia ruháját meg a cipőjét.

A hórihorgas léha tökfilkó volt a bálványa, a szemefénye. Ha kinyitotta a fiú ruhaszekrényét s leakasztotta belőle az aranyzinóros atillát, mintha csak az urat látta volna maga előtt, még abból a régi szép időből, amikor még nem húzott rá polgári kabátot (mint valami kényszerbubbonyt) az élet, hogy mint akárkifia, szaladjon minden reggel a gyárba s félgyere haza ebédelni, háromra pedig vissza este hatig; hanem amikor még ficánkodó paripa nyiharászott alatta, ha pedig (gyalogszerrel) végiment a korzón, hát daliás alakja után mindenki visszafordult. Régi szép idők, nem maradt meg belőletek más, mint Jenő papának most is katonás, délcég járása, meg ez a fiú ni, ez a Zoltán, akiben lám, Isten segítségével, majd megújodik minden. Hisz olyan szép gyerek, oly deli, kedves, szellemes, okos (hogy vehette volna észre benne az alantasabb szellemi értéket az anyai szem?). Azaz, hogy most még hóboros kicsit, de hát Istenem, Uram, majd megjön az esze, ha valami neki illő, gazdag, szép úrileányt hoz feleségül a hához s ugyan melyik fiatalember ne követne el ostobaságokat, amíg lehet? Nem is volna jó, ha nem tenné, mert akkor bizonyosan később tűne ki rajta a nyugtalan vér, mint a kelés, aminek előbb-utóbb ki kell bujnia. Hát ugyan, már miért ne tisztogatta volna örömet a holmiját ennek az egyetlen büszkeségének, mialatt a «büszkeség» úgy feküdt az ágyban az éjszakai kiruccanástól — akár egy darab zsák?

Amikor aztán az «Első Budapesti» számalomraméltó rabzolgája elment, akkor az édesanyjának, aki («Isten áldjon meg, édes fiam! Vigyázz magadra! Siess haza ebédre!») kikísérte, még egyszer kegyesen visszazólt az előszoba ajtajából:

— Mama, kérék, nem adhatnál egy forintot?

Kecskéssyné bánatosan csóválta a fejét:

— Miből adnék, fiam? Hiszen már negyedikéig visszakerítettem tőlem mind a hatvan koronát. (Tudnillik, amivel a fiatal úr is hozzájárult — legalább képletesen — az anyja háztartási költségeihez.)

— Talán van egy koronád? — faggatta tovább a nyitott előszobaajtóban az éjtszakák képű fiatal úr.

Kecskéssyné aggodó suttogással felelt:

Nincs, fiam. Elfogyott a zsír. A tejet is ma fizettem ki.

A tartalékos huszártiszt ruganyosan billent vissza az

előszobába, behajtván az ajtót az átellenes folyosó kandi szobacájára szeméi elől.

— Hát legalább két hatost adj, mama! — sügta most már ő is titokzatos hangon. — Nincs cigarettám.

S aztán (kezét csókolom!) peckesen lépett ki a folyosóra, fájdalmas lemondással csörgetve a télikabátja zsebében az anyjától kikunyerált két húszfillérest.

A mérnőkné visszatért a lakásba. Magdus, a húszéves, legidősebb leány, a tizenhétéves Melanival együtt már kitakarította a két hálószobát. A többi öt gyerek, név és kor szerint a tizenkiléves Jenő (nyolcadik gimnazista), a tizenhatéves György (hatodik realba járt), a tizenötödéves Matild (a nőképző növendéke), Pista, a tizenhároméves (harmadik polgárista) meg a tizenegyes Margit (Kecskéssy némeje volt, hogy a nagybakról a kisebbre szálló fehérnemű-monogramok kedvéért valamennyi leányuknak M-mel kezdődjék a keresztnévük), a leánygimnázium elsőéves növendéke, miként ez már a foglalkozásukból is kitűnik, ilyenkor már valamennyien az iskolapadban készültek több-kevesebb kedvvel, vagy unalommal az életre. Magdus, aki épen most tölögte le az ebédőszekrényen a márványt (sajnos, az utóbbi hurcolkodáskor végigrepedt, hanem azt, hál Isten, le lehet takarni asztalfutóval), ajtónyíláskor kedvetlenül fordult az előszobából belépő anyja felé:

— Természetesen, anyus megint szegényebb vagy, vagy két koronával?

— Ha nem öttel! — tódította Melanie, hátra sem tekintve tollseprűs közben (ahogy nyulánk alakjával kissé fölágaskodva, hátravetett nyakkal verte le a fali képekről a tegnapi port).

Kecskéssy né tiltakozón emelte maga elé a tenyerét: — Ó nem! Mindössze negyven fillért kért tőlem. Nem volt szegénynek cigarettája. Melanie vállat vont.

— Az más — és lábujjhegyen a szomszédos fal alá vonult.

— Jó is lesz, anyus, — vette át Magduska a szót — ha drága fiad mellett a kedves leányaidtól sem felejtkezel meg tökéletesen. Látod, anyukám, (hajlott feléje hirtelen macskahízgással) úgy szeretnék ma venni a Garai-téren egy báli ruhára valót.

— Báli ruhához valót, lelkem? — csapta össze a kezét álmélkodón a mama. — Hát nem lehetne átigazítani a tavalyit?

— Az Melanie lesz, anyus, — felelte szaporán a szép nagy leány s erre már a huga is megfordult, félárbóca hajtván a kezében a tollseprőt:

— Úgy? — nézett szúrósan a nénjére. — Most megyek először bálba és akkor is a te elhasznált ruhádat szeretném a nyakamba varrni!

Szakorposi

rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A „HANGYA” szövetkezet tagjai megbízható jóminőségű árú a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zepbir, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabóelőkészlet, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárú.

Mezőgazdasági

gépek és eszközök,

ekék, boronák, vetőgépek, szecskavágók, repavágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák,

motorok, malmok.

Wohanka és Társa Utóda R.-T.

Mintaraktár:

Budapest, V., Vilmos császár-út 76.

Kérjen árajánlatot!

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-Körút 9.

Elvállal: mindentéle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automatá vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

HARRACH OTTÓ

Ingatlanforgalmi vállalat

Budapest, Egyetem-utca 6.

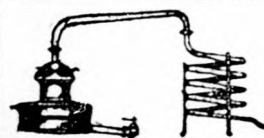
Birtokok nagy számban előjegyzem, a t. gazdaságosság bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban áll kielégíteni.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszalók,

marokrakó és kéveköto aratógépek, lógerelyek, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, repavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Máthé
András
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálínkaforzó üstöket, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett Ingatlanforgalmi és üzletértékesítő Irodája Budapest, IX., Rákóczi-utca 11., földszint 1. Törv. bej. cég. (Cégvezető: Dániel Nándor.)

Pálínkaforzóüstöket, mosóüstöket és tejgazdasági gépeket

stb. vörösrézből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszifőzőket szakszerűen berendez.

Godra Sándor és Fia

rézművesüzem, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvásiártér közelében. Telefon: József 50 12.

Kocsizó és gazdasági

lószerszámok

saját készítésű kézimunka legjobb minőségben kaphatók

KURUCZ MIHÁLY szőlőgyártó és nyerges

Budapest, VII., Rákóczi-út 34. sz. az udvarban vagy Dohány-utca 31. szám.

Minden e szakmába vágó megrendelés pontosan eszközöltetik.

Pálínkaforzó- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC - RAFFIA - RÉZKENDŐR szab. Balaton-, Turul- és Vermorénpeszerű

szőlőpermetezők

szénkénegézők, háti és egykezes kénporozógépek a legjobb gyáriáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézárgyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt TERÉNYI SAMU cég-lónök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőröböl készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőröböl, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.